

JEGYZŐKÖNYV

A SZEGEDI KERESKEDELMI ÉS IPARKAMARÁNAK

1932. évi december hó 30-án tartott

TELJES ÜLÉSÉRŐL.

Jelen voltak:

Wimmer Fülöp elnök, Körmendy Mátyás és Vértes Miksa alelnökök, Ablaka György, Ábrahám Ferenc, begavári Back Bernát, Benkő Béla, Boda Bertalan, Bruckner Ede, Dobóczky József, Fenyő Mátyás, Fischer Gyula, Grosz Marcel, bátyjai Holtzer Tivadar, Horváth Ferenc, Iritz Béla, Kakuszi István, Kertész József, Löffler György, Pick Jenő, Pirich János, Sári István, Sebestyén Pál, Szél Antal, Takács Béla, Varga Mihály, Vénig Gyula, Wagner Ferenc beltágok, Cserba György, Klein Rezső, Mojzes Péter, Tomasičs Gyula (Baja), Darányi Ferenc, Krieger Ferenc (Battonya), Nyilas András, Róna Gusztáv, Steinberger Imre (Békéscsaba), Joannovics Ferenc, Lakos Emil (Csongrád), Barát István, Schrif-fert Márton, Szécsi Márton (Gyula), Blantz Béla dr., Simon Sándor, Takács Ferenc (Hódmezővásárhely), Antal József, Károlyi Mihály, Papp József, Paskesz Sámuel (Makó), Szalay József, Wigner Géza (Oros-háza), Janurik János, Podani János (Szarvas), Szabó Mihály (Szent-es) kültágok, Adler Rezső, Balogh Péter, Bayer István, Bárány Aladár dr., Járolí Géza, Lendvai Sándor, Pollák Mór, Rácz Antal, Rainer Ferenc levelező tagok, a kamara irodája részéről: Tonelli Sándor dr. főtitkár, Cserzy Mihály dr. titkár, Pleskó András segédtitkár.

Kimentette magát: Tar Antal kültág és Tafler Elek dr. levelező tag.

Tárgysorozat:

I. Jegyzőkönyv hitelesítésére két tag kiküldése.

II. Elnöki bejelentések.

1. Kereskedelemügyi magy. kir. miniszter leirata találmányi szabadalmak iparigazolványai tárgyában. (9107/1932.)
2. Kereskedelemügyi magy. kir. miniszter leirata kifőzőipar munkakörének szabályozása tárgyában. (9604/1932.)
3. Kereskedelemügyi magy. kir. miniszter leirata a jogtalan iparüzés le-küzdése tárgyában. (9719/1932.)

- III. Főtitkári jelentés.
- IV. Kereskedelemügyi magy. kir. miniszter véleménykérő leirata a szombat délben kezdődő munkaszünet tárgyában. (9563/1932.)
- V. Kereskedelemügyi magy. kir. miniszter leirata zsibárosok üzletkörüének megállapítása tárgyában. (10.574/1932.)
- VI. Pusztamérges község kérelme új országos vásárok engedélyezése iránt. (10.710/1932.)
- VII. Orosházi Kereskedelmi Kör megkeresése kamatmaximum tárgyában. (10.080/1932.)
- VIII. A kamara 1933. évi költségelőirányzata és a nvugdijalap ügye.
- IX. Indítványok.
 1. Takács Ferenc kultag indítványa a kisiparosok elszegényedésének meggátolása tárgyában. (10.726/1932.)

I. **Wimmer Fülöp** elnök az ülést megnyitván, a jegyzőkönyv hitelesítésére felkéri **Back Bernát** és **Boda Bertalan** beltagokat.

*

Bejelenti egyúttal az elnök, hogy formális ügyek letárgyalása után a napirend sorrendjének megváltoztatásával első tárgynak a költségvetést kívánja kitűzni.

II. Elnöki jelentések.

Referens: **Pleskó.**

1. A m. kir. kereskedelemügyi miniszter 153.457/932 sz. körrendeletében megállapította, hogy a *találmányi rajzok és leírások készítése* nem ipari foglalkozás. A körrendeletben felhívta az iparhatóságokat, hogy a találmányi rajzok, leírások készítésére, általában a találmányok szabadalmaztatásának kieszközlésére, vagy azzal összefüggő bármely tevékenységre iparjogositványt kiadni nem lehet és amennyiben ilyen iparjogositványt már kiadtak volna, azokat mint tévesen kiadottakat, vissza kell vonniok.

2. A kamara f. hó. 14-én tartott teljes ülése **Horváth Ferenc** indítványa kapcsán foglalkozott a *kifőző ipar munkakörével* és a hozott határozat értelmében felterjesztést intézett a m. kir. kereskedelemügyi miniszterhez, hogy újabb rendelkezés kiadásával a kifőzőüzleteknek a terített asztalokon való ételkiszolgáltatását szüntesse meg és az ételkiszolgáltatást az üzleten kívüli kiszolgálásra korlátozza.

A kereskedelemügyi miniszter a felterjesztésre 166.043/1932. XI. számú leiratában közölte kamaránkkal, hogy a miniszterium foglalkozott a kifőző ipar munkakörének újabb szabályozásának előkészítésével. Ezen újabb szabályozás akadályozása az, hogy a különböző érdekeltségek a kifőző ipar munkaterületének meghatározásában teljesen elmentéses álláspontot képviselnek. A kifőző ipar olyan nagymértékű szűkítésére, hogy a terített asztalokon való ételkiszolgáltatás megszűnjön és a kifőzők kizárólag az üzleten kívüli fogyasztásra szolgáltatthassanak csak ételt ki, gondolni sem lehet, mert az ellentétben volna a 78.000/1923. K. M. sz. rendelet 130. §-ával és az ez alapon kifejlődött gyakorlattal. Mindenesetre azonban megfontolás tárgyává teszi a kifőző ipar munkakörének újabb szabályozását.

3. Mint ismeretes, a kereskedelemügyi miniszter még az elmúlt években a *jogosulatlan iparüzés* (kontárkodás) leküzdése érdekében rendeleteket bocsátott ki, melyekben a rendőri büntető bíróságok már utasítást nyertek arra, hogy a jogosulatlan ipar-

üzés eseteiben az eljárást soronkívül folytassák le. Dacára a miniszter e rendelkezéseinek, a többek között kamaránk is azt tapasztalta, hogy az eljárás lefolytatása hosszú időt vesz igénybe és ennek következtében a jogerős büntető ítélet végrehajtása sok esetben célját veszti.

Kamaránk sürgető kérelmére a kereskedelemügyi miniszter 1932. évi 172.510. számú rendeletével utasította valamennyi törvényhatóság I. tisztviselőjét, hogy saját körében hasson oda, hogy hatósági területén a rendőri büntető bírák a jogosulatlan iparüzés leküzdésére kibocsátott rendeletekben foglaltak szemelött tartásával *soronkívül*, lehetőleg a feljelentés beérkezésétől számított 8 napon belül, hozzanak ítéletet, a megfélebezett ítéleteket pedig a felelkezési határidő elteltével azonnal, lehetőleg 24 óra alatt terjesszék fel a felelkezés elbírálására illetékes rendőri büntető bírósághoz.

A fentismertett rendeletet azzal a ellhívással közöltük a kamarai kerület ipar-testületeivel, hogy a jogosulatlan iparüzések eseteiben folytatott eljárásokat kísérik figyelemmel és észleleteiket annakidején kamaránkkal közölik, hogy az esetleg szükséges intézkedéseket kellő időben és kellő helyen megtehessek.

Az elnöki jelentések tudomásul szolgálnak.

Wimmer Fülöp elnök az elnöki jelentések kapcsán bejelenti, hogy *Papp József* és hat kamarai tag írásban indítványt tett *Örffy Imre* dr. orsz. képviselőnek levelező taggá megválasztására. *Takács* Ferenc kültag (Hódmezővásárhely) azzal az indokolással tiltakozik a választás ellen, hogy a kamarába nem képviselőket, hanem kereskedőket és iparosokat kell beválasztani. *Papp József* kültag (Makó) *Örffy Imrének* az iparosság ügyeinek előmozdítása körül szerzett érdemeit ismerteti és az indítványt elfogadásra ajánlja. *Kertész József* beltág szerint *Örffynek* semmi köze az iparhoz és kereskedelemhez; az indítványt elutasítani kívánja. *Nyilas* András kültag (Békéscsaba) napirendről levételt indítványoz. *Simon* Sándor kültag (Hódmezővásárhely) szerint nem érdem, hanem kötelesség, ha egy képviselő foglalkozik az iparosság dolgaival. *Körmendy* Mátyás alelnök *Papp József* indítványa mellett szólal fel. Minthogy *Papp József* a szavazás elrendelését kéri, Wimmer Fülöp elnök szavazásra teszi fel a kérdést. Napirendről való levétel mellett szavaznak tizenhárman, levelező taggá való megválasztás mellett huszan, minek eredménye alapján az elnök

Örffy Imre dr. országgyűlési képviselőt a kamara megválasztott levelező tagjának jelenti ki.

III. Főtitkári jelentés.

Referens: *Tonelli*.

A legutolsó teljes ülés óta a kamara a következő hivatalos eljárásoknál képviseltette magát:

Tonelli Sándor dr. főtitkár október 22-én Budapesten a kereskedelemügyi, földmívelésügyi miniszteriumban és a kamarában különböző ügyekben, *Török* József adóügyi előadó október 29-én Budapesten a kamarában a fa-fázisadó ügyében tartott értekezleten, *Tonelli* Sándor dr. főtitkár november 10-én Budapesten a kereskedelemügyi miniszteriumban az Ipk. törvény életbeléptetése ügyében tartott értekezleten, *Tonelli*

Sándor dr. főtitkár november 16—17-én Budapesten a kamarában főtitkári értekezleten, Cserzy Mihály dr. titkár november 21-én Budapesten a kamarában az ipartestületi reform tárgyában tartott értekezleten, Tonelli Sándor dr. főtitkár november 26-án Budapesten a kamarában főtitkári értekezleten, Körmendy Mátyás alelnök és Pleskó András s.-titkár november 29-én Csongrádon az ipartestületben tartott panasznapon, Landesberg Jenő dr. ügyv. titkár december 3-án Budapesten a kereskedelmiügyi miniszteriumban kéményseprési ügyben értekezleten, Wimmer Fülöp elnök december 7-én Budapesten országos kamarai értekezleten, Körmendy Mátyás és Vértes Miksa alelnökök december 7—8-án Budapesten a felsőházi tagválasztás alkalmából, Tonelli Sándor dr. főtitkár december 7—8-án Budapesten országos kamarai értekezleten és a kereskedelmiügyi miniszteriumban, Tonelli Sándor dr. főtitkár december 13-án Budapesten az 1933. évi költségvetések megbeszélése tárgyában tartott értekezleten.

Az október 14-én tartott ülés óta befolyt kamarai illeték 29.281.47 P. Ugyanezen idő alatt beérkezett 2355 ügydarab, kiment 3527 ügydarab.

A főtitkári jelentés tudomásul szolgál.

IV. A kamara 1933. évi költségelőirányzata és a nyugdíjalap ügye.

Referens: *Tonelli.*

A szegedi kamara olyan nehéz helyzetben soha nem volt költségelőirányzatának összeállításával, mint az idén. Az illetékbevételek az 1932. év folyamán messze alatta maradtak az előirányzatnak és így a legutolsó pillanatig nem lehetett képet alkotni, hogy milyen lesz a kamara pénzügyi helyzete az év lezárása alkalmával. Az elnökség e kényszerhelyzet folytán addig várt a költségvetés összeállításával, amíg csak lehetett. A nehézséget jellemzi az is, hogy néhány nappal az ülés előtt az elnökség két alternatív költségvetés-tervezetet is küldött a tagoknak és csak az utolsó pillanatban sikerült az előkészítő bizottság hozzájárulásával egy véglegesnek tekinthető tervezetet összeállítani, amely most a teljes ülés előtt fekszik. A kényszerű késedelemnek ez a magyarázata, melyért az elnökség a teljes üléstől, főleg a kültagoktól, akik az előkészítő tárgyalásokban nem vehettek részt, elnézést kér.

A költségvetés összeállítását azonban rendkívül megnehezítette a kamarai nyugdíjalap ügye, melynek rendezésére Wagner Ferenc nyugdíjbizottsági tag indítványa folytán a teljes ülés megbízást adott az elnökségnek. Miként ugyanis a teljes ülés előtt ismeretes, a kamarának régi nyugdíjalapja a hadikölcsönjegyzések folytán elértéktelenedett és a jelen pillanatban a nyugdíjasok járandóságai nemcsak a kerekaszámban 80.000 pengő kitevő nyugdíjalap-tőkének kamatait emésztik fel, hanem a kamara és a tisztviselők évi hozzájárulásait is, ami az alap gyarapítására volna rendelve s ami a jövőben a jelenleg tényleges szolgálatot teljesítő tisztviselők nyugdíjának alapját volna hivatva szolgálni. Minthogy pedig a kamara a nyugdíjalap elégtelensége esetén szavatossággal tartozik az alkalmazottak nyugdíjáért, amennyiben a nyugdíjalap aktivitásának biz-

A kamara 1933. évi költségelőirányzata.

Tétel- szám	T á r g y	1932. évi előirányzat	1933. évi előirányzat
	KIADÁSOK.		
	I. Rendes kiadások.		
	<i>1. Személyi járandóságok.</i>		
1.	Véglegesített személyzet illetményei ---	56.590·40	46.717·44
2.	Nem végl. " " ---	10.212·—	8.974·80
3.	Rendkívüli irodai munkálatok ---	600·—	300·—
4.	Ruhailletmények ---	600·—	300·—
5.	Családi pótlékok ---	2.736·—	2.736·—
	Személyi járandóságok összesen	70.738·40	59.028·24
	<i>2. Dologi kiadások.</i>		
1.	Nyugdíjhozjárulás ---	5.659·—	4.671·74
2.	Épületfenntartás és berendezés pótl. ---	3.000·—	800·—
3.	Hivatali és irodai szükséglet ---	5.000·—	4.000·—
4.	Reprezentációs kiadások ---	1.000·—	800·—
5.	Pósta, táviró, telefon ---	4.500·—	4.000·—
6.	Adók, illetékek, biztosítási díjak ---	11.000·—	5.200·—
7.	Könyvek és lapok előfizetése ---	3.000·—	2.000·—
8.	Nyomtatványok ---	3.000·—	2.000·—
9.	Utiköltségek és napidíjak ---	6.000·—	5.500·—
10.	Kereskedelmi és ipari célok ---	10.000·—	4.500·—
11.	Illetékbehajtási költség és kamatok ---	4.000·—	4.000·—
12.	Vegyes kiadások ---	500·—	400·—
	Dologi kiadások összesen	56.659·—	37.871·74
	I. Rendes kiadások főösszege	127.397·—	96.899·98
	II. Rendkívüli kiadások.		
1.	Kegydíj ---	2.400·—	2.160·—
2.	Rendkívüli hozzájárulás a nyugdíjalaphoz	—	9.872·96
	Rendkívüli kiadások összege	2.400·—	12.032·96
	Kiadások főösszege	129.797·40	108.937·94

Tétel- szám	T á r g y	1932. évi előirányzat	1933. évi előirányzat
BEVÉTELEK.			
Rendes bevételek.			
1.	Illetékjövedelem indokolás szerint... ---	112.000·—	105.000·—
2.	Házbérfjövedelem --- --- ---	14.900·—	455·—
3.	Védjegy és árumintalajstromozás --- ---	100·—	100·—
4.	Magánérdekből kiadott bizonyítványok stb.	3.000·—	3.500·—
Bevételek főösszege		130.000·—	109.055·—
MÉRLEG.			
Rendes kiadások főösszege		127.397·40	96 900·38
Rendkívüli kiadások főösszege		2.400·—	12.032·96
Kiadások összesen		129.797·40	108.932·94
Bevételek összesen		130.000·—	109.055·—
Előirányzott kezelési eredmény		+ 202·60	+ 122·06

Személyzeti illetmények részletezése.

(Személyi járandóságok 1. és 2. tételszám.)

1. Véglegesített személyzet illetményei.

Állás	Fizetés	Lakbér	Fizetés jel- legével nem bíró sze- mélyi pótlék	1933. évi összes javadalmazás
1. Főtitkár ---	13.056·—	term.	—	13.056·—
2. Ügyv. titkár ---	9.120·—	1.536·—	800·—	11.456·—
3. Titkár ---	4.692·—	1.179·80	—	5.871·80
4. Segédtitkár ---	3.468·—	1.006·40	—	4.474·40
5. Irodaigazgató ---	4.335·—	1.006·40	425·—	5.766·40
6. Irodafőtiszt ---	2.805·—	631·04	—	3.436·04
7. Szolga ---	1.468·80	term.	—	1.488·80
8. Szolga ---	1.188·—	term.	—	1.188·—
Összesen	40.132·80	5.359·64	1.225·—	46.717·44

2. Nem véglegesített személyzet illetményei.

1. Adóügyi referens ---	2.160·—	—	—	2.160·—
2. Kezelőtiszt ---	2.214·—	518·40	—	2.732·40
3. Kezelőtiszt ---	2.052·—	518·40	—	2.570·40
4. Díjnok ---	864·—	—	—	864·—
5. Takarítónő ---	648·—	—	—	648·—
Összesen	7.938·—	1.036·80	—	8.974·80

9.517·74
8.077·21
5.161·90
4.483·52
4.694·60
3.062·74
1.415·90
1.129·97

1.970·00
2.499·30
2.353·00
813·00

A kamarai alkalmazottak illetménytáblázata az 1933. évi január hó 1-én életbelépő levonások feltüntetésével.

Állás	Osztály	Fokozat	Törzsfizetés		Várakozási idő	Előléptetés módja
			levonással egy évre	tényleges fizetés egy hóra		
Főtktár	I.	1.	16320—3264	1088.—	—	Választás
Ügyvezető titkár	II.	1.	11400—2280	760.—	2 év	Automatikus
		2.	9780—1956	652.—	"	
		3.	8660—1732	577.34	"	
Titkár	III.	1.	7320—1098	518.50	2 év	Előlépés II. 3-ba teljes ülés határozata ; osztályon belül automatikus
		2.	6540— 981	463.25	"	
		3.	5520— 828	391.—	"	
Segédtitkár . . Irodaigazgató .	IV.	1.	5100— 765	361.25	2 év	Előlépés III. 3-ba teljes ülés határozata ; osztályon belül automatikus
		2.	4620— 693	327.25	"	
		3.	4080— 612	289.—	"	
Fogalmazó . . . Könyvtáros . . . Irodafőtiszt . . . Jegyző	V.	1.	3720— 558	263.50	Egyetemi vagy egyenrangú képzettséggel bírónál 1 év, többieknél 2 év	Előlépés IV. 3-ba elnökség határozata ; osztályon belül automatikus
		2.	3300— 495	233.75		
		3.	3060— 459	216.75		
Segédfogalmazó Irodatiszt . . . Számítiszt . . . Könyvtártiszt . .	VI.	1.	2760— 276	207.—	2 év	Előlépés V. 3-ba elnökség határozata ; osztályon kívül automatikus
		2.	2460— 246	184.50	"	
		3.	2280— 228	171.—	"	
Kezelőtiszt . . .	VII.	1.	1980—198.—	148.50	2 év	Automatikus
		2.	1800—180.—	135.—	"	
		3.	1632—163.20	122.40	"	
Szolga	VIII.	1.	1632—163.20	122.40	5 év	Automatikus
		2.	1320—132.—	99.—	"	
		3.	1080—108.—	81.—	"	
		4.	900— 90.—	67.50	"	

tosítása érdekében megfelelő intézkedések nem történnek, emberileg belátható időn belül, ha a kamara mai vezető tisztviselői bármely oknál fogva nyugdíjba mennek, beállhat az a helyzet, hogy a nyugdíjak biztosítása érdekében az illetékkulcsot tetemesen fel kell emelni.

E szempontokra való tekintettel az elnökség a teljes ülés megbízása alapján egy nyugdíjmatematikussal számításokat végeztetett, hogy a nyugdíjalapnak mekkora tőkeértékre, illetőleg egy husz éves perioduson keresztül mekkora évi hozzájárulásra volna szüksége, hogy a kamara a nyugdíjszabályzatban körvonalozott kötelezettségeinek úgy mai, mint várható nyugdíjasaival szemben eleget tudjon tenni. A számítás tőkeértékben 548.000 pengőt, évi hozzájárulásban pedig 34.000 pengőt eredményezett.

A kamara nem lévén abban a helyzetben, hogy akár a szükséges tőkét a nyugdíjalapnak rendelkezésére bocsássa, akárt ezt a külön annuitást biztosítsa, a kamara elnöke azt a tervet vetette fel, hogy a kamara a tulajdonában levő Horthy Miklós-u. 4. sz. bérházát, melynek évi tiszta jövedelme kb. 6500 pengő, a nyugdíjalapra ruházza át, azonfelül a nyugdíjszabályzatát módosítsa oly módon, hogy a nyugdíj a teljes szolgálati idő kitöltése esetén is tényleges javadalmazásnak csak 80 százaléka legyen, a 15 százalékos lakbérnyugdíj szűnjön meg, a szolgálati idő tartama pedig 40 évre emeltessék fel. Ezzel a tervezettel szemben a főtitkár azt a véleményt terjesztette elő, hogy a nyugdíjszabályzat a munkaadó és alkalmazott között kétoldalu szerződés jellegével bír, melynek az egyik fél részére való megváltoztatása olyan jogi természetű differenciákra vezethet, melyeknek felmerülése nem állhat sem a kamarának, sem az alkalmazottaknak érdekében. Különösen az utóbbiak szempontjából veszedelmesnek tartaná egy ilyen precedens megalkotását, mert ez esetben senki sem lehetne biztos, hogy a jövőben maga vagy özvegye milyen jogcsónkításnak lehet kitéve. Felfogása szerint elfogadhatóbb, ha a kamarai alkalmazottak ma vállalnak messzesemenő pénzügyi áldozatot a nyugdíjalap szanálása érdekében, minthogy a szerzett jogok elvételének esete merüljön fel.

A főtitkár e felfogásának honorálása mellett az eredeti szanálási terv az elnökség kebelében az előkészítő bizottság tárgyalásai alapján is, oda módosult, hogy az alkalmazottaknak az illetménytáblázat szerinti járandósága, melyet a mellékelt kimutatás tüntet fel, az I—II. osztályban 20, a III—V. osztályban 15, a VI—VIII. osztályban pedig 10 százalékkal csökkentessék, abból a célból, hogy a véglegesített alkalmazottaknál így levonásba hozott összegek rendkívüli hozzájárulás gyanánt az átengedett bérház jövedelmén kívül a nyugdíjalap gyarapítására fordíttassanak. Ez a csökkentés természetesen automatikusan a bekövetkező nyugdíjazások esetén is érvényesülni fog és így a nyugdíjjárandóság külön leosztására nem lesz szükség. Minthogy pedig a nyugdíjalap várható terhelései között első helyen áll a főtitkár és ügyvezető titkár esetleges

nyugdíja, abból a célból, hogy ez a nyugdíjazás minél később következ-
zék be, jogelvonás nélkül, mondjanak le önként a kamara 1921. évi ju-
bileuma alkalmából javukra beszámított $7\frac{1}{2}$, illetve 9 szolgálati évből 6—6
évről s ezáltal tegyék lehetővé a nyugdíjalap aktívá tételét. Ezen-
kívül a kamara a nemsokára megjelenő állami nyugdíjtörvény
intézkedéseinek figyelembevételével új nyugdíjszabályzatot készít, amely-
nek intézkedései azonban azokra a tisztviselőkre nézve, akik a fizetés és
szolgálati évek tekintetében ezt az áldozatot már most vállalják, nem
nyernek alkalmazást.

Ezt a megoldási módozatot a főtitkár a távollevő Landesberg Jenő
dr. ügyvezető titkár hozzájárulásának feltételezésével elfogadta és így re-
mélhető, hogy a nyugdíjalap szolgáltató képessége a kamara anyagi ere-
jének további igénybevétele nélkül biztosítható lesz.

A tisztviselőkre háruló áldozat illusztrálására előadja a főtitkár, hogy
ez a lemondás az ő részéről az éveken kívül tőkében 35.000 pengőnek felel
meg. Figyelembe kell azonban venni, hogy a kamarai tisztviselők fizetik
mindazokat a külön adókat, melyek az állami tisztviselőket nem terhelik
és nem részesülnek a közalkalmazottak részére biztosított különböző ked-
vezményekben. Így a tisztviselőknél eszközölt javadalmazás csökkentés
a külön adókkal együtt, — csak az 1933. év első felére eső adókat véve
figyelembe, — következőleg alakul:

Főtitkár	20%	3264	+	1366 40	pengő
Ügyv. titkár		2280	+	957 40	"
Titkár	15%	828	+	323 18	"
Segédtitkár		612	+	239 92	"
Irodaigazgató		765	+	246 93	"
Irodafőtiszt		495	+	97 66	"
Kezelőtiszt	10%	246	+	44 80	"
Kezelőtiszt		228	+	35 20	"

Az államiaknál az eddig történt fizetéscsökkentések mérve 11—19%.
A tisztviselők részéről hozott ezen évekre kiterjedő nagyarányú ál-
dozat ellenében kéri a főtitkár a kamarát, hogy a többi tisztviselőkkal
szemben, akik még aktív szolgálatban megérhetik a nyugdíjalap teljes
aktivitását és a viszonyok megváltozását, helyezkedjék annak idején a
méltányosság álláspontjára.

Ami ezek után a költségvetést illeti, annak kiadási tételei a takaré-
kosságnak olyan szem előtt tartásával vannak összeállítva, hogy már
szinte a hüvészkedéssel határos feladatok elé állítja a kamara irodáját.
Minden takarékoságnak megvan ugyanis az alsó határa, melynek túllé-
pése már az intézmény teljesítőképességét veszélyezteti. Az igazi aggo-
dalom azonban mégsem a költségvetés kiadási, hanem bevételi oldalánál
merül fel, melynél az elnökség az előkészítő bizottsággal együtt 6% ille-
tékkulcsot irányzott elő. A helyzet azonban az, hogy az 5% illetékkulcs

mellett 1932-ben a kamara illetékbevétele 112.000 pengőben volt előírányozva. Ez az előírányzat az adófelszámamlási tárgyalások után lecsök-kent 96.000 pengőre és tényleg befolyt az év végéig nem egészen 90.000 pengő, vagyis 1% illetékkulcs 18.000 pengőnek felelt meg. Az 1933. évre 1% illetékkulcsot 17.500 pengőnek véve, ami a folyó év kereseti viszonyaihoz mérten feltétlenül magasán van beállítva, az illetékbevételi elő-írányzat 105.000 pengő. Az előkészítő bizottsági ülésen maguknak a jelen-volt kamarai tagoknak egy része hangoztatta, hogy 1% kulcsot maximá-lisan 16.000 pengőnek véve, 7% kulcsot kellene javaslatba hozni s az el-nökség csak a jelenlegi nyomasztó viszonyokra való tekintettel foglalt állást a minimálisnak tekinthető 6% kulcs mellett. A főtitkár úgy véli, hogy mikor a tisztviselők nehéz ezrekre menő áldozatot hoznak, a kamara ve-zetősege nyugodtan kérheti a tagoktól ezt a fejenként csak fillérekre menő többletet, amelynek csekély voltát legjobban igazolja, hogy a 105.000 pengőben előírányzott illetékbevétele 53.000 kereskedő és iparos között oszlik meg. Ezek után előterjeszti az elnökség javaslatát, mely szerint mondja ki a teljes ülés, hogy

1. a nyugdíjalap aktivitásának biztosítása érdekében a kamara tulaj-donát képező Horthy Miklós-u. 12. sz. házat a nyugdíjalapnak átengedi;

2. a nyugdíjalap kötelekébe tartozó alkalmazottak fizetéséből az 1932. évi költségvetéssel szemben eszközölt levonásokat a nyugdíjalap gyara-pítására fordítja és mint a nyugdíjaphoz való külön hozzájárulást ál-lítja be a költségelőírányzatba;

3. a tényleges szolgálatot teljesítő alkalmazottakon kívül a nyugdi-jasok járandóságait is 10 százalékkal leszállítja;

4. elrendeli a kamara nyugdíjszabályzatának lehetőleg az állam ál-tal is foganatosítandó nyugdíj-intézkedéseknek megfelelő átdolgozását;

5. a költségvetést általánosságban és részleteiben elfogadja és azt 6% illetékkulcs elhatározása mellett jóváhagyásra a kereskedelemügyi miniszterhez felterjeszti.

Wimmer Fülöp elnök a főtitkár előterjesztésének kiegészítésében közli, hogy a fentiek értelmében a nyugdíjmatematikai számítást újra el kell végeztetni és el kell készíteni az új nyugdíjszabályzatot, melynél ál-talánosságban a 40 évi szolgálat fog alapul vétetni. Utal arra, hogy a jö-vőre a legmesszebbmenő takarékossgot kell a kamara háztartásában ér-vényesíteni és kéri a beterjesztett javaslatoknak és a költségvetésnek el-fogadását.

Az elnök után *Papp* József kültag az ülésnek öt percre való felfüg-gesztését kéri, hogy a kamarai tagok egymás között tárgyalást folytat-hassanak.

Elnök az ülést felfüggeszti.

Szünet után *Steinberger* Imre kültag (Békéscsaba) szólal fel és elő-adja, hogy bármennyire látja is a kamara nehéz helyzetét, elvi okoknál fogva nem fogadhatja el a költségvetést, mert illetékkulcsemelésről van

benne szó. Ma minden közteher emelés ellen tiltakozni kell. *Papp József* kültag (Makó) érdemben nem szól hozzá a költségvetéshez, mert annak áttanulmányozására nem volt módja. Indítványozza, adják vissza a költségvetést az elnökségnek és küldjenek ki egy nyolctagu bizottságot, amely a költségvetést letárgyalja, a nyugdíjkérdést rendezi és az összes ügyeket egy rendkívüli teljes ülés elé terjeszti. *Blantz Béla* dr. (Hódmezővásárhely) csatlakozik *Papp József* javaslatához. *Holtzer Tivadar* beltag ismerteti az előkészítő ülés lefolyását és megnyugtatta a kültagokat, hogy a beltagok nagyon lelkiismeretesen foglalkoztak a költségvetés ügyével. A tisztviselőknél további redukciót lehetetlennek tart, mert tőlük a kamara kvalitásos munkát kíván és nem sülyeztetheti le őket a szellemi szükségmunkások nivójára. Megvizsgálandónak tartja ellenben, hogy nem lehetne-e a személyzetet apasztani. A halasztó indítvány ellen foglal állást és a költségvetést a 6% illetékkulccsal elfogadásra ajánlja. *Wagner Ferenc* beltag a 6% illetékkulcsot inkább kevésnek, mint soknak tartja. Reálisnak csak a 7%-os illetékkulcs mellett volna a költségvetés. A halasztás ellen foglal állást, de *Papp József* indítványának módosításával szükségesnek látja egy szűkebb állandó jellegű pénzügyi bizottság kiküldését. *Varga Mihály* beltag szerint a kamarát meg kell védeni a felborulás ellen. A költségvetést elfogadásra ajánlja. *Pick Jenő* beltag szerint az exlex szintén elkerülendő. Szerencsésnek tartja a főtitkár által előterjesztett javaslatot, amely a perek elkerülését célozza. Elégségesnek látná ellenben, ha a nyugdíjalap rendkívüli dotálására csak a tisztviselők fizetéslevonásából csupán 5000 pengő fordítassék.

Tonelli Sándor dr. főtitkár megjegyzi, hogy junktim áll fenn a tisztviselők részéről hozandó áldozat és a nyugdíjalap aktivitásának biztosítása között. Ezért az egész 9872-96 pengőnek a nyugdíjaphoz csatolását kéri.

Joanovics Ferenc csak félig jónak tekinti a költségvetést. A kules-emelése ellen foglal állást. Kéri a bizottság kiküldését. *Róna Gusztáv* abban az esetben hozzájárul a költségvetéshez, ha biztosítékot nyer, hogy a tisztviselők nem fogják birói utra terelni jogaik érvényesítését.

Wimmer Fülöp elnök kijelenti, hogy a tisztviselőkkel e tekintetben tárgyalást folytatott. Felhívta őket elnöktársai jelenlétében, hogy legyenek tekintettel a kamara helyzetére, viszont azt is megmondta, hogy senkitől vélt jogainak érvényesítésében a birói jogsegélyt megtagadni nem lehet. *Wagner Ferenc*nek a pénzügyi bizottság kiküldésére vonatkozó javaslatát elfogadja és kéri a teljes ülést, hogy ennek összehívására adjon megbízást az elnökségnek.

Takács Ferenc kültag (Hódmezővásárhely) felveti a kérdést, hogy mi a kültagok szerepe, ha ők a költségvetést csak elfogadhatják vagy nem. A *Wagner-féle* bizottságot, amely csak utólag foglalkozhatik a pénzügyi kérdésekkel, nem tartja helyesnek. *Papp József* indítványához csatlakozik. *Wagner Ferenc* beltag megmagyarázza indítványát. Véleménye sze-

rint ezt a költségvetést el kell fogadni. A kiküldendő bizottság feladata a kamara pénzügyeinek állandó figyelemmel kísérése volna. *Grosz Marcel* beltag arra való hivatkozással, hogy ő azon tagok közé tartazik, akik leg-többet foglalkoztak a kamara pénzügyi kérdéseivel, a költségvetést elfogadásra ajánlja. Véleménye szerint a 6% kulcs inkább alacsony, mint magas és a tagok meg lehetnek elégedve, ha a kamara ilyen keretben meg tudja uszni az 1933. évet. *Kakuszi István* a költségvetés elfogadása mellett szólal fel. *Szécsi Márton* kültag (Gyula) *Steinberger Imre* állásfoglalásához csatlakozik; elvi okoknál fogva nem járul hozzá semmiféle kulcs-emeléshez. *Blantz Béla dr.* kültag (Hódmezővásárhely) perek elkerülését akarná biztosítani és ezért új alapra akarná fektetni az egész költségvetést. *Wimmer Fülöp* elnök felvilágosító megjegyzései után *Róna Gusztáv* kültag (Békéscsaba) a nyílt színen hívja fel a kamara fiatalabb tisztviselőit, hogy mikor mindenütt leszállítják a fizetéseket, ők is fogadják el a kényszerűség által diktált helyzet következtetéseit. *Nyilas András* kültag (Békéscsaba) ellentétet lát fennforogni a bel- és kültagok között. A kültagoknak azt a jogát vitatja, hogy ők is megismerhessék a kamara bel-életét.

A költségvetés általános vitájának befejezése után *Wimmer Fülöp* elnök szavazásra teszi fel az elnökségnek a főtitkár előterjesztése kapcsán előterjesztett javaslatait. Minthogy *Papp József* kültag és 16 társa a javaslatokra írásban *névszerinti szavazást* kért, a szavazást elrendeli. Akik az elnöki javaslatokat és a költségvetést általánosságban a 6% illetékkulcs mellett elfogadják, igennel, akik ellene foglalnak állást, nemmel szavaznak.

Igennel szavaztak: *Vértes Miksa*, *Boda Bertalan*, *Benkő Imre*, *Bruckner Ede*, *Grosz Marcel*, *Holtzer Tivadar*, *Iritz Béla*, *Kakuszi István*, *Fenyő Mátyás*, *Löffler György*, *Pirich János*, *Széll Antal*, *Varga Mihály*, *Wagner Ferenc*, *Körmendy Mátyás*, *Ábrahám Ferenc*, *Back Bernát*, *Dobóczy József*, *Pick Jenő*, *Cserba György*, *Klein Rezső*, *Róna Gusztáv*, *Károlyi Mihály*, *Podani János*.

Nemmel szavaztak: *Blantz Béla dr.*, *Steinberger Imre*, *Szécsi Márton*, *Simon Sándor*, *Takács Ferenc*, *Mojzes Péter*, *Tomasics Gyula*, *Nyilas András*, *Joanovics Ferenc*, *Barát Ármin*, *Schrieffert Márton*, *Antal József*, *Papp József*, *Szabó Mihály*, *Janurik János*, *Szalay József*.

A szavazás alapján az elnök az előkészítő bizottság hozzájárulásával beterjesztett javaslatokat a 6% illetékkulccsal és a költségvetésnek a részletes tárgyalás alapjául való elfogadásával egyetemben 24 szavazattal 16 szavazat ellenében elfogadottnak jeletni ki.

A részletes vita során *Papp József* megismétli indítványát, hogy egy nyolc tagú bizottság küldessék ki és ez tárgyalja le pontról-pontra a költségvetés egyes tételeit. *Holtzer Tivadar* is ilyen értelemben szólal fel. *Steinberger Imre* általánosságban foglalkozik a költségvetéssel és megismétli halasztó indítványát. *Tonelli Sándor dr.* főtitkár a kamarai tagok

belátására apellál és kéri őket, hogy mikor a tisztviselők ezrekre menő áldozatot hoznak az intézmény érdekében, akkor ne tagadják meg az 53.000 kereskedő és iparos között megoszló néhány filléres illetéktöbbletet, hiszen a saját intézményükről van szó, amely az ő érdekeiket képviseli. *Boda Bertalan* is ebben az értelemben szólal fel.

Ezután *Tonelli Sándor* dr. főtitkár egymásután felolvassa a költség-előirányzat egyes tételeit.

Az utiköltségek és napidijak tételénél *Iritz Béla* beltag azt az indítványt terjeszti elő, hogy a takarékosági szempontokra való tekintettel, a kamara a kültagoknak III. oszt. vasuti jegyet térítsen és az ellátási költséget 10 pengőről 5 pengőre szállítsa le. *Löffler György* és *Varga Mihály* beltagok felszólalása után a teljes ülés ezt a javaslatot 23 szavazattal 16 ellenében elveti.

A személyi járandóságok részletezésénél *Blantz Béla* dr. kültag (Hódmezővásárhely) a nyugdíjaknál javasolt 20, 15 és 10 százalékos lezállítás helyett az állami skálához való alkalmazkodást ajánlja. *Tonelli Sándor* dr. főtitkár bejelenti, hogy az elnökség számításokat fog végezni ebben a tekintetben. Azt hiszi azonban, hogy ezek a számítások lényegbe vágó eltérést nem fognak eredményezni. Több felszólaló nem lévén, az elnök

a kamara 1933. évi költségelőirányzatát részleteiben is elfogadottnak jelenti ki.

V. A szombat déltől hétfő reggelig tartó vasárnapi munkaszünet.

Referens: *Cserzy.*

A Magyar Ujságírók Turista Egyesülete a kereskedelemügyi minisztériumhoz intézett felterjesztésében azt kérte, hogy a belső idegenforgalom emelése és szociális szempontból a vasárnapi munkaszünet szombat déltől hétfő reggelig tartson. A kereskedelmi minisztérium ezt a hozzá intézett kérelmet véleményadás céljából megküldötte kamaránknak.

A kamara úgy tagjait, mint az egyes ipari és kereskedelmi testületeket vélemény nyilvánításra kérte fel, amelyre beérkezett válaszok ugyszólván egyértelműen a kérelem elutasítását javasolták.

A vidéki városok és községek legnagyobb részében még a vasárnapi munkaszünet sem nyert teljes egészében érvényesülést, de épen a főként mezőgazdasági foglalkozású lakosság igényei folytán annak sérelme nélkül nem is lehetne további szigorítást eszközölni. Igen sok helyen, így Szeged városban is, szombati napon hetipiacot szoktak tartani, amely alkalmából a környékbeli termelők áruikkal felkeresik a községeket és cikkeik értékesítése után szükségleteiket a délutáni órákban vásárolják meg. Ha ez az idő nem áll rendelkezésükre beszerzéseik eszközzésére, úgy más napokon volnának kénytelenek ebből a célból sokszor igen nagy távolsá-

gokról bejönni a községekbe, miáltal mezőgazdasági munkájukban károsan volnának hátráltatva.

A kézműiparosokra nézve, akik készítményeiket maguk árúsítják el, ugyanaz a helyzet mint a kereskedőknél.

A gyári vállalatok szempontjából a szombat délutáni kötelező munkaszünet bevezetése ugyancsak sérelmes volna, mert ezeknek a munkórának elvesztése a termelésre kétségtelenül drágítólag hatna, ami a külföldi árukkal való versenyt részükre még nehezebbé tenné. Bár elvileg a gyáripari érdekeltség nem zárkózna el a szombat délutáni munkaszünet elől, épen a most említett oknál fogva azt csak a többi, főként a szomszéd államokkal kötendő nemzetközi egyezmény esetén látná a gyáriparban gyakorlatilag is keresztülvihetőnek.

A teljes ülés egyhangulag az előterjesztés értelmében foglalt állást.

VI. A zsibárusok üzletkörének megállapítása.

Referens: *Pleskó.*

Az érdekeltség köréből panasz merült fel amiatt, hogy egyes zsibárusok nemcsak használt áruk, hanem új áruk eladásával is foglalkoznak anélkül, hogy az új áruk forgalombahozatalára szóló iparjogositvánnyal rendelkeznének és hogy a használt és új áruknak ugyanazon üzlethelyiségben való eladása sok visszaélés elkövetését teszi lehetővé, amelyek nemcsak a közönséget károsítják meg, de egyuttal az új áruk forgalombahozatalával foglalkozó kereskedőkre nézve is hátrányosak.

A kereskedelemügyi miniszter foglalkozott a fenti panasszal és a 161.889/1932. XI. számú leiratában közölte kamaránkkal, hogy a visszaélések meggátolása céljából felmerült az a megoldási lehetőség, hogy az 1922. évi XII. t.-c. 58. §-a alapján a belügyminiszterrel egyetértve rendeleti úton intézkedjék aziránt, miszerint a zsibárusok üzleteikben új árukat ne árussítsanak, illetőleg új árukat csupán a zsibárus üzlettől különálló üzlethelyiségben, önként értetődően az új áruk forgalombahozatalára szóló iparjogositvány alapján árúsíthassanak. Mielőtt azonban a kérdésben véglegesen állást foglalna, kamaránk véleményét is kéri.

Az előkészítő bizottsági ülés foglalkozott a kérdéssel és miután a szegedi kamara kerületében is többször fordultak elő hasonló panaszok, ezért azt javasolja a teljes ülésnek, hogy az elkészítendő véleményében a leiratban jelzett rendelet kiadását kérje.

A teljes ülés az előkészítő bizottság javaslatát elfogadja és ilyen értelemben adja meg véleményét a kereskedelemügyi miniszternek.

VII. Pusztamérgeres község országos vásár engedélyezése iránti kérelme.

Referens: Cserzy.

Pusztamérgeres község képviselőtestülete a már meglévő egy országos vásáron kívül két újabb országos vásár engedélyezése iránt terjesztett elő kérelmet. A kérelemre nézve Csongrád vármegye alispánja a kamarától véleményt kér.

Az országos vásárok tekintetében úgy az érdekeltségek, mint az illetékes hatóságok is már évekkel korábban arra az álláspontra helyezkedtek, hogy nemcsak újabb országos vásárok engedélyezését nem látnák kívánatosnak, de a meglévők fokozatos visszafejlesztése is sok helyütt szükséges volna. Az általános közgazdasági érdek megköveteli a túlságosan elszaporodott és évtizedek előtti jelentőségüket elvesztett országos vásárok visszafejlesztését, mert ezek a vásárok egyrészt a helyi ipar és kereskedelem fejlődésével feleslegessé váltak és azt veszélyeztetik, másrészt a közönség szükségletének megfelelő beszerzési lehetőségeinél fogva legtöbbször nem járnak megfelelő eredménnyel és a vásárokon megjelenő vidéki árusok még költségeiket sem tudják megkeresni.

Az előkészítő bizottság javaslatára a teljes ülés egyhangulag arra az álláspontra helyezkedik, hogy a szóbanlévő újabb vásárok engedélyezését nem javasolja.

VIII. Orosházi Kereskedelmi Kör megkeresése kamatmaximum tárgyában.

Referens: Tonelli.

Az Országos Kereskedelmi Kör azzal a kérelemmel fordult a kamarához, hogy a kereskedelemügyi miniszter urat felkérje, hogy 1. a kamatmaximum a kereskedőkkel szemben is megállapíttassék, 2. hogy a gazdák javára hozott azon intézkedés, mely szerint a régi jelzáloggal biztosított kölcsönök kamatai lényeges mérséklést nyernek, a kereskedőkkel szemben is alkalmaztassék és rájuk is kihatson pontos kamatfizetés esetén a jelzálogkölcsönök felmondási tilalma.

A részletes indokolással kísért indítványt az előkészítő bizottság magáévá tette és azt javasolja a teljes ülés, hogy a kamara ilyen értelemben írjon fel a kereskedelemügyi miniszterhez.

A teljes ülés magáévá teszi az előkészítő bizottság javaslatát.

IX. Indítványok.

Referens: Tonelli.

Takács Ferenc kültag (Hódmezővásárhely) azt az indítványt terjesztette a teljes ülés elé, hogy a kamara az ipartestületek közbejöttével

eszközöljön felvételeket a kézműiparosság elszegényedésének megállapítására és a beérkezendő adatok birtokában a kamara dolgozzon ki tervezetet a további elszegényedés meggátlására, illetőleg a kézműiparosság körében uralkodó munkahiány leküzdésére.

Az előkészítő bizottság foglalkozván a kérdéssel, leghelyesebbnek látná, ha a kamara a birtokában levő adó és illetéklajstromok alapján öt évre visszamenőleg igyekeznék megállapítani, hogy a kézműiparosság adószolgáltatása milyen mértékben csökkent, mert abból lehet leginkább következtetni az elszegényedés mérvére is. Ennek a kimutatásnak a birtokában az indítványozó bevonásával tehetné meg az elnökség az indítvány értelmében felmerülő további javaslatokat.

Takács Ferenc kültag hozzászólásában azt kéri, hogy az elnökség intézzon felhívást legalább a kamarai kerület nagyobb ipartestületeihez, hogy a felvetett kérdés tekintetében mutatkozó tapasztalataikat a kamara irodájával közöljék.

Nyilas András kültag (Békéscsaba) felszólalása után az elnök a teljes ülés hozzájárulásával kimondja a határozatot, mely szerint

a kamara részint saját adatai, részint a nagyobb ipartestületeknek bevonásával a szükséges adatelvételeket elkészíti és ezek birtokában fogja a további intézkedéseket megtenni.

K. m. f.

elnök.
[Signature]
belfag.

Hitelesítjük:

főtákar.
[Signature]
belfag.

6956